

STORT FLERTAL AF DANSKERNE: NY CO2-AFGIFT MÅ IKKE FØRE TIL ØGET REGIONAL ULIGHED

I en ny meningsmåling siger et markant flertal af danskerne, at en ny CO2-afgift ikke må skævvride Danmark regionalt. Det er der imidlertid en overhængende risiko for, som denne analyse viser. Derfor kommer Landdistrikternes Fællesråd og Landbrug & Fødevarer nu med en fælles anbefaling om, at man supplerer de eksisterende krav til en grøn skattereform med et krav om regional balance.

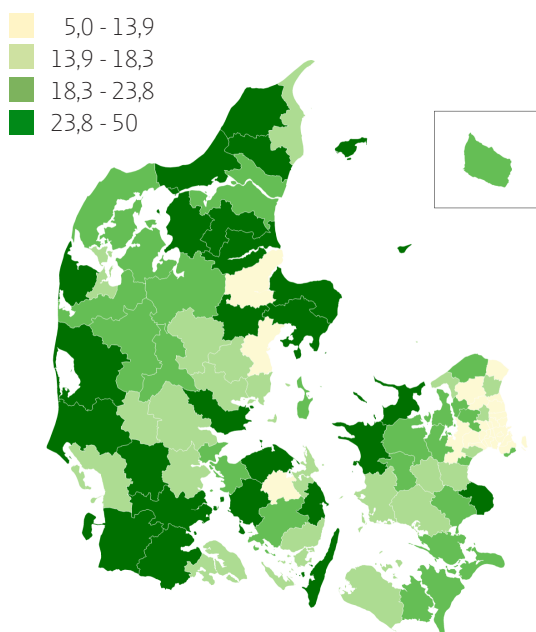
Et bredt flertal i Folketinget besluttede før sommerferien, at der skal laves en grøn skattereform med en ensartet afgift på CO2 og andre klimagasser. Ifølge aftalen skal beskattningen ske under hensyntagen til "bæredygtig erhvervsudvikling og dansk konkurrencekraft, sunde offentlige finanser og beskæftigelse, et stærkt velfærdssamfund, sammenhængskraften og social balance og dermed reelle CO2e-reduktioner (minimere CO2e-lækage) og uden samlet tab af arbejdspladser til udlandet".

Afgift kan koste jobs udenfor de større byer

Landdistrikternes Fællesråd og Landbrug & Fødevarer støtter aftalens principper, men det er imidlertid også vigtigt at have de regionale konsekvenser for øje. I dag er det nemlig sådan, at en stor del af den tunge industri og produktion, der udleder relativt meget pga. typen af produktion, sker uden for de større byer, og derfor kan en CO2e-afgift risikere at ramme skævt regionalt.

Nedenstående figur viser den gennemsnitlige udledning af CO2-ækvivalenter pr. beskæftigede i de 98 danske kommuner.

Gennemsnitlig udledning i CO2e pr. beskæftigede

Anm.: Udledning af CO2e inkluderer både udledning fra virksomheder og private husholdninger. Energi- og CO2-regnskabet vil forsat have betastatus indtil alle kendte, væsentlige udledningsfaktorer inddrages automatisk i de enkelte kommuners regnskab.

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. SparEnergi.dk, Energistyrelsen.

Gennemsnitlig udledning af CO2e pr. beskæftigede fordelt på kommunetype

	Total CO2e	Beskæftigede efter arbejdssted	CO2e pr. beskæftigede
Bykommuner	15.137.316	1.578.130	9,6
Mellemkommuner	6.979.404	401.553	17,4
Landkommuner	15.820.124	695.058	22,8
Yderkommuner	5.673.465	215.545	26,3

Anm.: Udledning af CO2e inkluderer både udledning fra virksomheder og private husholdninger. Energi- og CO2-regnskabet vil forsat have betastatus indtil alle kendte, væsentlige udledningsfaktorer inddrages automatisk i de enkelte kommuners regnskab.

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. SparEnergi.dk, Energistyrelsen og Danmarks Statistik.

Opgørelsen viser, at udledningen pr. beskæftigede i både land-, yder-, og mellemkommuner generelt udleder væsentligt mere CO2e end i bykommunerne, og derfor – alt andet lige – kan forventes at blive ramt relativt hårdere af en ny afgift. Det skyldes bl.a., at landbruget og mange andre produktions- og eksportarbejdspladser er placeret udenfor de større byer, mens bykommunerne generelt har en større andel af arbejdspladser i eksempelvis servicesektoren. Produktions erhvervene er sværere at omstille, da der er mange biologiske processer eller tunge industriprocesser, der ikke kan elektrificeres over en nat.

Sættes den samlede udledning i forhold til antal beskæftigede i en bykommune, så udleder en beskæftiget således 9,6 ton CO2e pr. år. Det er markant under den gennemsnitlige udledning i hhv. landkommuner, yderkommuner, og mellemkommuner. Selv hvis man tager hele landbrugssektorens udledning ud af sammenligningen og udelukkende kigger på andre sektorer, er det stadig bykommunerne, som ender med den mindste regning, omend forskellen mellem kommunetyperne er mindre.

Befolkningen: Ny afgift må ikke ramme landdistrikterne

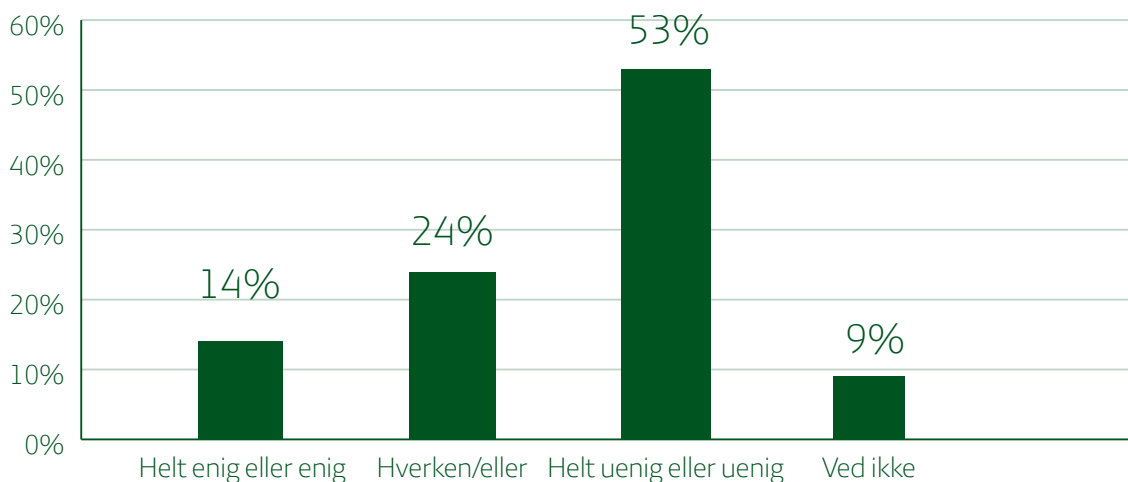
En ny meningsmåling, som Epinion har foretaget for Landbrug & Fødevarer, viser, at danskerne generelt er skeptiske over for en ny CO2-afgift, hvis den fører til øget regional skævhed. Epinion har således spurgt over 2.000 repræsentativt udvalgte danskere, om man bør indføre en CO2-afgift, selv om den i højere grad rammer landdistrikterne end byerne.

Her fremgår det tydeligt, at 53 pct. af danskerne enten er "uenige" eller "helt uenige", mens kun 14 pct. af danskerne erklærer sig "enige" eller "helt enige".

Nedenstående tabel viser besvarelsene fra et repræsentativt udsnit af befolkningen på spørgsmålet om, hvorvidt "man bør indføre en CO2-afgift, selvom den i højere grad rammer virksomhederne i landdistrikterne end i byerne.

Man bør indføre en CO2-afgift, selvom den i højere grad rammer virksomhederne i landdistrikterne end i byerne

(N=2015)

Kilde: Meningsmåling foretaget af Epinion. Der er indsamlet 2.015 interviews blandt befolkningen (18+ år i perioden 9.-25. september 2020).

Fælles anbefaling: Sørg for den regionale balance

Landdistrikternes Fællesråd og Landbrug & Fødevarer mener, at Danmark skal være et grønt foregangsland, og det er vigtigt, at alle dele af landet leverer et ambitiøst bidrag til at indfri de høje ambitioner for klimaet.

Det har vi bla. i fællesskab leveret en række konkrete bud på i vores fælles udspil '[Genstart hele Danmark](#)', som vi lancerede i juni i år. Og de kan fx suppleres med de mange konkrete forslag, som klimapartnerskaberne har fremlagt.

Når det gælder en grøn skattereform, bør politikerne imidlertid have de regionale konsekvenser for øje. En række land- og yderkommuner døjer stadig med for alvor at få gang i væksten, og vi frygter, at coronakrisen – i lighed med finanskrisen – på længere sigt vil ramme hårdere uden for de større byer.

CO2 og andre klimagasser kender ikke landegrænser. Derfor giver det ikke mening at nedjustere produktionen i Danmark og reducere eksporten tilsvarende, hvis udledningen pr. produceret enhed både i produktionsvirksomheder og i landbruget, er mindre i Danmark sammenlignet med en række andre lande, hvor produktionen potentielt kan flytte til. Konsekvenserne vil tillige være både en svækket eksport, øget ledighed og i sidste ende også et tab af velfærd.

Derfor foreslår vi, at man – på linje med de andre gode principper i den grønne skattereform – gør det helt klart, at omlægningen ikke må skævvride Danmark og føre til øget regional ulighed.